

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường Tiểu học huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu Chương trình Giáo dục Phổ thông 2018

Trần Lệ Hằng*

*HVCH, Học viện Khoa học Xã hội

Received: 16/02/2024; Accepted: 26/02/2024; Published: 6/3/2024

Abstract: *The activities of professional groups in many primary schools in Thanh Tri district, Hanoi city currently still have certain limitations, some schools do not really pay attention to teacher training; Promote the capacity, creativity, and initiative of teachers in carrying out teaching and educational activities at primary schools. This fact has a significant impact on improving the quality of teaching and education of schools.*

The article presents “Managing specialized team activities at primary schools in Thanh Tri district, Hanoi city to meet the requirements of the 2018 General Education program” contributing to improving the operational efficiency of specialized teams. at primary schools in Thanh Tri district, Hanoi city, in the context that our country is conducting educational innovation to meet the requirements of the 2018 General Education Program.

Keywords: *Management and professional teams*

1. Đặt vấn đề

Giáo dục và đào tạo là vấn đề quan trọng trong đời sống chính trị của mỗi nước và là biểu hiện trình độ phát triển của nước đó. Trải qua các kỳ Đại hội của Đảng, Đảng và Nhà nước ta luôn khẳng định giáo dục là bộ phận quan trọng của cuộc cách mạng tư tưởng. Giáo dục cung cấp những hiểu biết cơ bản, cần thiết về khoa học nói chung, về cuộc sống nói riêng. Với mục tiêu đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ, có nghề nghiệp và kỹ năng sống đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự phát triển đất nước trong thời kỳ công nghiệp hoá - hiện đại hoá và hội nhập quốc tế, giáo dục Việt Nam trong những năm qua đã có nhiều đổi mới.

Chương trình GDPT 2018 đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo chính thức công bố việc triển khai thực hiện. Với người làm quản lý giáo dục, ngoài những kiến thức, kinh nghiệm về quản lý đã có còn đòi hỏi phải nâng cao một số kỹ năng cần thiết để tiếp cận, quản lý và triển khai thực hiện trong cơ sở giáo dục của mình một cách có hiệu quả. Hoạt động tổ chuyên môn (TCM) không chỉ cần đáp ứng nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực cho GV mà còn cần là nơi để giáo viên (GV) chia sẻ, trao đổi, thúc đẩy tinh thần tự học, tự bồi dưỡng của mỗi GV.

Đổi mới trong dạy học để đáp ứng chương trình

GDPT mới đòi hỏi GV phải bồi dưỡng chuyên môn của bản thân. Ngoài ra, bồi dưỡng thông qua hoạt động sinh hoạt chuyên môn (SHCM) theo tổ khối cũng là một trong những biện pháp học hỏi để nâng cao năng lực, bắt kịp những thay đổi mới trong giáo dục khi TCM thực hiện đầy đủ các nhiệm vụ như Điều lệ Trường Tiểu học đã qui định sẽ góp phần quyết định rất lớn đến việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, đáp ứng được những yêu cầu của quá trình đổi mới giáo dục.

Tuy nhiên, hoạt động của TCM ở nhiều trường tiểu học huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội hiện nay vẫn còn những hạn chế nhất định, có trường chưa thật sự chú trọng đến công tác bồi dưỡng GV; phát huy năng lực, tính sáng tạo, chủ động của GV trong thực hiện các hoạt động dạy học, giáo dục tại trường tiểu học. Thực tế này ảnh hưởng không nhỏ đến việc nâng cao chất lượng dạy học và giáo dục của các trường.

Bài báo trình bày về “**Quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường tiểu học huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu chương trình Giáo dục Phổ thông 2018**” góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của TCM ở các trường tiểu học trên địa bàn huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội, trong bối cảnh đất nước ta đang tiến hành đổi mới giáo dục để đáp ứng yêu cầu Chương trình GDPT 2018.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường tiểu học

Theo tác giả Nguyễn Ngọc Quang: “Quản lý hoạt động TCM là hệ thống những tác động có mục đích, có kế hoạch, hợp quy luật của chủ thể quản lý nhằm tổ chức, điều khiển hoạt động của tổ chuyên môn để thực hiện mục tiêu quản lý đã đề ra. Quản lý hoạt động TCM hướng tới việc sử dụng có hiệu quả những nguồn lực (đầu vào) dành cho giáo dục để đạt được kết quả (đầu ra) có chất lượng cao nhất [22, tr.56].

Quản lý hoạt động TCM là hoạt động của chủ thể quản lý nhằm tổ chức, phối hợp các hoạt động của GV, HS, các lực lượng giáo dục khác, cũng như huy động tối đa các nguồn lực giáo dục để nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo trong nhà trường. Để hoạt động TCM trong nhà trường đi đúng hướng, đạt được mục tiêu thì cần thiết phải quản lý, chỉ đạo sự phối hợp này một cách khoa học, chặt chẽ và có những biện pháp quản lý khả thi, phù hợp điều kiện thực tế về đội ngũ GV, tình hình HS trong môi trường sư phạm của nhà trường.

Từ phân tích trên, trong phạm vi đề tài cho rằng: Quản lý hoạt động TCM ở trường tiểu học là quá trình tác động có định hướng, có kế hoạch của hiệu trưởng đến các tổ chuyên môn trong nhà trường nhằm nâng cao hiệu quả các hoạt động của tổ chuyên môn hướng đến thực hiện các mục tiêu dạy học, giáo dục của nhà trường.

2.2. Biện pháp Quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường tiểu học huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu chương trình Giáo dục Phổ thông 2018

2.2.1. Bồi dưỡng nhận thức cho CBQL, GV, HS về tầm quan trọng của hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn đáp ứng chương trình GDPT 2018

Việc kiểm tra, giám sát là hoạt động quản lý quan trọng nhằm đảm bảo đạt được mục tiêu các hoạt động chuyên môn cần phải triển khai. Trong hoạt động kiểm tra, giám sát, ngoài việc thực hiện kiểm tra theo định kỳ thì cần tăng cường các hoạt động kiểm tra đột xuất nhằm thu được các dữ liệu đáng tin cậy.

Kiểm tra theo định kì: Ngoài việc thực hiện kế hoạch kiểm tra chuyên môn chung thì cần bổ sung hoạt động kiểm tra chuyên về việc lập kế hoạch SHCM ở các trường tiểu học, kiểm tra hồ sơ và kiểm tra quá trình thực hiện các hoạt động chuyên môn ở các tổ.

Kiểm tra đột xuất: Kiểm tra hoạt động giảng dạy, thực hiện chuyên đề bằng hình thức dự giờ, quan sát, nghiên cứu hồ sơ, phỏng vấn HS, GV.

Hiệu trưởng căn cứ các kế hoạch thực hiện

nhiệm vụ năm học của nhà trường, của các SHCM ở các trường tiểu học, kế hoạch thực hiện chuyên đề, đặc biệt là các đăng ký thực hiện sinh hoạt TCM cấp cụm, cấp huyện,.. để lập kế hoạch kiểm tra, giám sát bằng nhiều biện pháp như:

- Phối hợp, cộng tác với thanh tra hành chính Nhà nước, thanh tra chuyên môn của Sở GD-ĐT, thực hiện thanh tra hoạt động SHCM ở các trường tiểu học;

- Kiểm tra theo kế hoạch của bộ phận phụ trách công tác kiểm tra của Phòng trung học, của nhà trường;

- Kiểm tra đột xuất hoạt động chuyên môn của nhà trường, trong đó có SHCM ở các trường tiểu học;

- Tăng cường việc tham dự hoạt động SHCM ở các trường tiểu học, đặc biệt là tham dự các buổi sinh hoạt TCM như: chuyên đề cấp cụm, sinh hoạt theo hướng nghiên cứu bài học, hội giảng, hội thảo,... Tích cực dự giờ thăm lớp để có được những đánh giá chân thực nhất đối với hoạt động giảng dạy, ứng dụng phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực, ứng dụng CNTT vào giảng dạy của GV,...

- Tích cực các biện pháp giám sát thông qua việc báo cáo bằng lời, bằng văn bản hoặc E.mail; tăng cường vai trò giám sát của đội ngũ cộng tác viên thanh tra, thanh tra trường học, ban nghiệp vụ, tổ chức công đoàn, đoàn thanh niên,...; đồng thời nắm bắt các thông tin từ HS, phụ huynh về các hoạt động dạy và học ở các nhà trường.

2.2.2. Chỉ đạo, tổ chức thực hiện linh hoạt nội dung hoạt động sinh hoạt TCM tại các trường tiểu học đáp ứng chương trình GDPT 2018 phù hợp với điều kiện thực tiễn của nhà trường

- Tập huấn, hướng dẫn các SHCM tại các trường tiểu học các bước thực hiện sinh hoạt TCM theo định hướng bài dạy và sinh hoạt TCM trên trường học kết nối, theo cụm trường. Các bước thực hiện như sau:

+ Bước 1: Tổ chức họp tổ, nhóm chuyên môn; lựa chọn chuyên đề, bài dạy phù hợp, yêu cầu tất cả các thành viên cùng chuyên môn đều soạn; hẹn ngày thống nhất giáo án.

+ Bước 2: Thống nhất giáo án, cử người dạy dựa trên giáo án đã được thống nhất trong tổ, nhóm chuyên môn.

+ Bước 3: Tổ chức dạy trên lớp.

+ Bước 4: Nhận xét, đánh giá giờ dạy theo tiêu chí mới.

- Phát động thực hiện việc gắn liền hoạt động nghiên cứu bài dạy với các đợt hội giảng, hội học nhằm phát huy hiệu quả tích cực của hoạt động của tổ, nhóm chuyên môn.

- Quản lý thông qua hoạt động tổ chức thực hiện,

kiểm tra, giám sát việc sinh hoạt TCM theo định hướng bài dạy và các hoạt động chuyên môn trong các trường; tạo môi trường chia sẻ, thảo luận, hỗ trợ lẫn nhau giữa các trường trên phạm vi toàn quốc... tại địa chỉ website: <http://truongtructuyen.edu.vn>.

- Thông qua các lớp bồi dưỡng, tập huấn, các cuộc họp giao ban về chuyên môn với đối tượng tham dự là hiệu phó, TTCM, Sở GD-ĐT hướng dẫn, yêu cầu các nhà trường, SHCM tại các trường tiểu học tổ chức thực hiện sinh hoạt TCM theo định hướng bài học.

- Sở GD-ĐT cấp tài khoản cho các trường, qua trường cấp tài khoản cho CBQL, GV và HS tham gia các hoạt động chuyên môn qua mạng.

- GV là người trực tiếp tham gia thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn trong các khóa học/bài học/chuyên đề. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ được giao, GV có thể tham khảo các tài liệu điện tử trên mạng hoặc/và các tài liệu truyền thống; trao đổi tài liệu và thảo luận với các thành viên trong tổ/nhóm chuyên môn (trực tiếp và qua mạng); trao đổi với giảng viên/ban tổ chức về những vấn đề có liên quan.

- Phát động, nhân rộng các SHCM tại các trường tiểu học điển hình về sinh hoạt TCM theo định hướng bài dạy và sinh hoạt TCM trên trường học kết nối. Khuyến khích việc thăm quan, giao ban, hội thảo chia sẻ kinh nghiệm.

2.2.3. Đối mới kiểm tra, đánh giá hiệu quả hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn tại các trường tiểu học đáp ứng chương trình GDPT 2018

Việc kiểm tra, giám sát là hoạt động quản lý quan trọng nhằm đảm bảo đạt được mục tiêu các hoạt động chuyên môn cần phải triển khai. Trong hoạt động kiểm tra, giám sát, ngoài việc thực hiện kiểm tra theo định kỳ thì cần tăng cường các hoạt động kiểm tra đột xuất nhằm thu được các dữ liệu đáng tin cậy.

Kiểm tra theo định kì: Ngoài việc thực hiện kế hoạch kiểm tra chuyên môn chung thì cần bổ sung hoạt động kiểm tra chuyên về việc lập kế hoạch SHCM ở các trường tiểu học, kiểm tra hồ sơ và kiểm tra quá trình thực hiện các hoạt động chuyên môn ở các tổ.

Kiểm tra đột xuất: Kiểm tra hoạt động giảng dạy, thực hiện chuyên đề bằng hình thức dự giờ, quan sát, nghiên cứu hồ sơ, phỏng vấn HS, GV.

Hiệu trưởng căn cứ các kế hoạch thực hiện nhiệm vụ năm học của nhà trường, của các TCM ở các trường tiểu học, kế hoạch thực hiện chuyên đề, đặc biệt là các đăng ký thực hiện sinh hoạt TCM cấp cụm, cấp huyện,... để lập kế hoạch kiểm tra, giám sát bằng nhiều biện pháp như:

- Phối hợp, cộng tác với thanh tra hành chính Nhà nước, thanh tra chuyên môn của Sở GD-ĐT, thực hiện

thanh tra hoạt động SHCM ở các trường tiểu học;

- Kiểm tra theo kế hoạch của bộ phận phụ trách công tác kiểm tra của Phòng trung học, của nhà trường;

- Kiểm tra đột xuất hoạt động chuyên môn của nhà trường, trong đó có SHCM ở các trường tiểu học;

- Tăng cường việc tham dự hoạt động SHCM ở các trường tiểu học, đặc biệt là tham dự các buổi sinh hoạt TCM như: chuyên đề cấp cụm, sinh hoạt theo hướng nghiên cứu bài học, hội giảng, hội thảo,... Tích cực dự giờ thăm lớp để có được những đánh giá chân thực nhất đối với hoạt động giảng dạy, ứng dụng phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực, ứng dụng CNTT vào giảng dạy của GV,...

- Tích cực các biện pháp giám sát thông qua việc báo cáo bằng lời, bằng văn bản hoặc E.mail; tăng cường vai trò giám sát của đội ngũ cộng tác viên thanh tra, ban nghiệp vụ, tổ chức công đoàn, đoàn thanh niên,...; đồng thời nắm bắt các thông tin từ HS, phụ huynh về các hoạt động dạy và học ở các nhà trường.

3. Kết luận

Với thực trạng đội ngũ GV các trường tiểu học huyện Thanh Trì còn nhiều bất cập. Để khắc phục những hạn chế tồn tại như đã nêu trong phần thực trạng, tác giả đã đề xuất 5 biện pháp, mỗi biện pháp nêu trên là một bộ phận cấu thành của toàn bộ hệ thống biện pháp, nó có quan hệ với nhau, tương tác và hỗ trợ lẫn nhau, kết quả của biện pháp này là điều kiện thành công của biện pháp kia. Vì vậy, trong quá trình quản lý các CBQL phải tiến hành đồng bộ tất cả các biện pháp mới đem lại kết quả như mong đợi. Tuy nhiên, trong từng thời điểm, từng điều kiện và khả năng của mỗi trường cũng như nhu cầu của đội ngũ GV có thể lựa chọn thứ tự ưu tiên biện pháp để thực hiện. Nếu 5 giải pháp nêu trên được thực hiện một cách đồng bộ có hiệu quả sẽ tạo được hiệu quả giáo dục, nề nếp kỷ cương được đảm bảo. Việc SHCM tại các trường tiểu học được các GV tự giác ý thức, luôn cố gắng thể hiện mình, hoàn thiện mình. Chắc chắn khi đó, chất lượng giáo dục của nhà trường sẽ được cải thiện

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Thông tư ban hành chương trình GDPT

2. Phạm Minh Hạc (1986), *Một số vấn đề giáo dục và khoa học giáo dục*. NXB GD, Hà Nội

3. Trần Khánh Đức (2010), *Giáo dục và phát triển nguồn nhân lực trong thế kỉ XXI*. NXB Giáo dục Việt Nam.

4. Trần Kiểm (2006), *Khoa học quản lý giáo dục – Một số vấn đề lý luận và thực*